

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ІНСТИТУТ ПРАВА ІМЕНІ КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

«Нормативно-правове забезпечення соціально-психологічного
консультування»

(для магістрів)

Київ 2016

Підготовлено доцентом кафедри господарського та трудового права,
д.ф.п., Куртаковою А.О.

Затверджено на засіданні кафедри господарського та трудового права
(протокол № 4 від 7.11.2016)

Схвалено Вченою радою Інституту права (Протокол № 12 від 1 грудня
2016 р.)

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів містить
пояснювальну записку, тематичний план, змістові модулі, питання до
самоконтролю, список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кожен рік у сучасному закладі відбувається наповнення навчально-виховного процесу новим змістом, що викликає необхідність підвищити теоретичні основи з питань формування особистості, розвитку колективу, закономірностей розвитку пізнавальних процесів та вміння виявити умови і специфіку цих процесів кожної людини. Допомогти вирішити ці задачі покликана психологічна служба.

Поряд з цим основним із завданнями і проблемами психологічної служби було й залишається незнання прав, обов'язків, юридичних обмежень та вимог, які висуваються до психолога згідно з чинним законодавством України у різних сферах його професійної діяльності. Також серед основних проблем значне місце займають несвоєчасне та невідповідне до вимог Міністерства освіти і науки України ведення документів, неефективний розподіл робочого часу й нездатність презентувати на належному рівні результати своєї роботи, невміння здійснювати аналіз діяльності та прогнозування.

Мета цього навчального плану і програми -набуття знань, професійних умінь і навичок за кваліфікаційною характеристикою психолог за спеціальністю "практична або медична психологія".

Мета викладання навчальної дисципліни:

- сприяти засвоєнню фундаментальних знань щодо, формуванню вмінь і навичок та застосовувати здобуті знання у правозастосовчій практиці;
- формувати у студентів науковий світогляд, креативність (спроможність творчо реалізувати фахове та культурницьке покликання), правниче мислення, правосвідомість, правничу культуру, моральні та інші якості фахівця.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**:

- коло суспільних відносин, що становлять предмет.
- чинне законодавство.

Уміти:

- орієнтуватись у системі джерел законодавства України та міжнародно-правового регулювання;
- аналізувати, узагальнювати та застосовувати норми права України у практичній діяльності, роз'яснювати їх зміст;
- складати та оформлювати документи правничого характеру;

- підбирати літературу з теми заняття, складати конспекти і тези виступів, знаходити правову інформацію;
- керуватись у практичній діяльності та поведінці правовими знаннями і переконаннями, брати участь у правовому вихованні населення.

Для виконання даної програми в процесі очної частини передбачено такі види занять: лекції та семінарські заняття.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«Нормативно-правове забезпечення соціально-психологічного консультування»

№	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль 1. Нормативно – правова база діяльності психологів у навчальних закладах та державній службі надзвичайних ситуацій.
1	НОРМАТИВНО – ПРАВОВА БАЗА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ
2	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА
3	ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
4	ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ У ШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ТА ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ
5	ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІВ В ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА ЕКСТРЕМАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
	Змістовий модуль 2. Діяльність психолога у межах медико-психологічної реабілітації, в пенітенціарній службі, в системі правопорядку. Відповідальність психолога .
6	ДІЯЛЬНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ У МЕЖАХ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ
7	СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ В ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ СЛУЖБІ
8	ФУНКЦІОНУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В ОБОРОННИХ ОРГАНАХ ТА СИСТЕМІ ПРАВОПОРЯДКУ .ПРОФЕСІЙНИЙ ВІДБІР
9	ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГА В ПСИХОЛОГІЧНІЙ ЕКСПЕРТИЗИ (СУДОВА)
10	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГА, ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
11	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ПСИХІАТРИЧНОЇ ДОПОМОГИ
	Разом годин: 90

Зміст самостійної роботи з дисципліни

«Нормативно-правове забезпечення соціально-психологічного консультування»

Змістовий модуль 1.

Нормативно – правова база діяльності психологів у навчальних закладах та державній службі надзвичайних ситуацій.

ТЕМА 1. НОРМАТИВНО – ПРАВОВА БАЗА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ

1. Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.
2. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959 р.
3. Конвенція про права дитини від 2.09.1990 р.
4. Європейська соціальна хартія від 18 жовтня 1961 року. Прийнята Радою Європи в Турині. Вступила в силу 26 лютого 1965 року.
5. Етичний кодекс психолога та етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України

Література: [2,3,7,6,15,30,31].

ТЕМА 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА

1. Поняття, завдання та обов'язки практичного психолога
2. Кваліфікаційні вимоги до практичного психолога
3. Види та категорії основної документації практичного психолога
4. Обліково-статистична документація практичного психолога
5. Матеріали службового використання для практичного психолога

Література: [30,31,25,26,33,77]

ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

1. Діяльність психологічної служби в системі дошкільної освіти: нормативно- правове забезпечення
2. Напрями діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу
3. Документація практичного психолога дошкільного навчального закладу

Література: [1,3,7,17,20,30,69,68,37,38,23,27].

ТЕМА 4. ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ У ШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ТА ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

1. Основні напрями діяльності практичних психологів в школі
2. Нормативно – правове регулювання їх діяльності та документація психолога в загальноосвітній школі.
3. Історія становлення психологічної служби в системі ВНЗ
4. Теоретико- методологічне обґрунтування діяльності психологічної служби у ВНЗ
5. Нормативно – правове регулювання діяльності та документація психолога в ВНЗ.

Література: [2,3,7,21,20,18,28,66].

ТЕМА 5. ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІВ В ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА ЕКСТРЕМАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Законодавчі акти, які стосуються діяльності психологів у ДСНС
2. Суть та зміст психологічного захисту у ДСНС
3. Основні стани людини, яка стала жертвою надзвичайної ситуації.
4. Психологічні наслідки кризової ситуації.
5. Основні принципи надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях.

Література: [54,57,58,29].

Змістовий модуль 2.

Діяльність психолога у межах медико-психологічної реабілітації, в пенітенціарній службі, в системі правопорядку. відповідальність психолога

ТЕМА 6. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ У МЕЖАХ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ.

1. Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні. Закон України «Про психіатричну допомогу».
2. Предмет та задачі медичної психології. Історія розвитку медичної психології. Сучасний стан медико-психологічної служби в Україні та у світі
3. Основи організації медико-психологічної допомоги в Україні. Місце медичного психолога в структурі надання медичної допомоги населенню. Перспективи розвитку медико-психологічної служби в Україні.
4. Організація роботи медичного психолога в стаціонарних та амбулаторних лікувально-профілактичних установах. Структура та організація кабінету медичного психолога.

Література: [58,39,41,40].

ТЕМА 7. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ В ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ СЛУЖБІ

1. Нормативно- правове регулювання діяльності психологів
2. Організацію соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими
3. Посадові обов'язки психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора

Література:[1,49,46,75,76].

**ТЕМА 8. ФУНКЦІОНУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В
ОБОРОННИХ ОРГАНАХ ТА СИСТЕМІ ПРАВОПОРЯДКУ.
ПРОФЕСІЙНИЙ ВІДБІР.**

1. Аналіз нормативних актів, які регулюють роботу психолога у Збройних силах України
2. Нормативні акти, які регламентують діяльність психолога та психологічне забезпечення в органах внутрішніх справ України та навчальних закладах МВС України
3. Професійний відбір працівників

Література:[50,51,52,61,62,63,35,24,75].

**ТЕМА 9. ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГА В ПСИХОЛОГІЧНІЙ
ЕКСПЕРТИЗИ (СУДОВА)**

1. Правові, організаційні і фінансові основи судово-експертної діяльності
2. Кваліфікаційні класи судових експертів та відповідні їм ранги
3. Діяльність психолога в проведенні судової експертизи.

Література: [13,48,67,11,36].

**ТЕМА 10. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГА ЗА
ПОРУШЕННЯ НОРМ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Незаконне проведення дослідів над людиною
2. Доведення до самогубства

Література: [10,64].

**ТЕМА 11. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ПСИХІАТРИЧНОЇ
ДОПОМОГИ**

1. Загальні питання юридичного забезпечення психіатрії
2. Види і порядок надання психіатричної допомоги

Література: [1,12,14,16,65].

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Нормативно – правова база діяльності психологів у навчальних закладах та державній службі надзвичайних ситуацій

Семінарське заняття №1.

ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ, ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ТА ЇХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ. ПРИВАТНА ПСИХОЛОГІЧНА ПРАКТИКА

(2 години)

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттям „психологічна допомога” та „практична психологія”?
2. Що зумовило специфіку розвитку психологічної допомоги в країнах СНД, зокрема, на Україні? Праці яких психологів лежать в основі розробки вітчизняної моделі надання психологічної допомоги?
3. Дайте визначення психологічній службі і якими нормативно - правовими актами вони керуються.
4. Яка структура, завдання та функції психологічної служби на Україні?
5. Які сучасні напрямки надання психологічної допомоги на Україні ви знаєте?
6. Якими професійно важливими якостями має володіти психолог-практик і чому?
7. Які основні напрями діяльності психолога, який працює в системі психологічної служби?
8. Дайте характеристику основним розділам етичного кодексу психолога України. Що спільного та відмінного є між цим кодексом та кодексами психологів інших країн світу (зокрема Європи)?
9. Охарактеризувати Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003 р. № 966
10. Порядок застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу
11. Методи психологічного і психотерапевтичного впливу
12. Обсяг застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу як професійної діяльності
13. Місця застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу

Практичне завдання:

1. Написати есе: «10 заповідей в роботі психолога» (за матеріалами етичних кодексів психолога)

Література: [90,88,91].

Семінарське заняття № 2.

ТЕМА 2. ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА В СИСТЕМІ ОСВІТИ

(2 години)

Питання для самоконтролю:

1. Як організована психологічна служба в різних країнах світу і якими нормативно-правовими актами вони керуються?
2. Які історичні події сприяли становленню психологічної служби системи освіти України?
3. Опишіть структуру психологічної служби системи освіти?
4. Якими основними документами керуються в роботі психологи?
5. Якими є основні напрямки та види діяльності психологів?
6. Які завдання стоять перед психологічною службою згідно «Положення про психологічну службу в системі освіти»?
7. Специфіка планування роботи психолога. В яких документах вона має бути відображена?
8. Яким чином психолог звітує про свою роботу? Які основні види звітності присутні в його роботі?
9. Як має бути облаштований кабінет психолога?

Практичне завдання:

Підготувати реферат за темою:

1. Які основні цілі та завдання стоять перед психологічною службою ВНЗ та якими нормативно-правовими актами вони повинні керуватися?
2. Який зміст роботи шкільного психолога відповідно до чинного законодавства?

Література: [1,3,717,19,18,71,38,31].

Семінарське заняття № 3.

ТЕМА 3. ПРАВОВИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ЗАГРОЗИ ТА ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ. ЕКСТРЕМАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

(2 години)

Питання для самоконтролю:

1. Закордонний досвід нормативно-правового регулювання психо-соціальної підтримки постраждалого населення
2. Національний соціально-психологічний план для надзвичайних ситуацій
3. Система правової та медико-психологічної реабілітації учасників бойових дій
4. Правові методи екстреної психологічної допомоги

Література: [53-60,29].

Змістовий модуль 2.

Діяльність психолога у межах медико-психологічної реабілітації, в пенітенціарній службі, в системі правопорядку. відповідальність психолога

Семінарське заняття № 4.

ТЕМА 4. ПЕНІТЕНЦІАРНА (ВИКОНАВЧА) ПСИХОЛОГІЯ

(2 години)

Питання для самоконтролю:

1. Правові та психологічні особливості пенітенціарної (виконавчої) психології
2. Об'єкти дослідження виконавчої психології
3. Основні напрямки виховної роботи в виправних установах
4. Найважливіші етапи адаптаційного процесу засудженого;
5. Можливості попередження конфліктів серед засуджених, а також між адміністрацією та засудженими;

Література: [75,49,75,76,45].

Семінарське заняття № 5.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В СИЛОВИХ СТРУКТУРАХ УКРАЇНИ .

(2 години)

Питання для самоконтролю:

1. Специфіка роботи психологічних служб в силових структурах
2. За допомогою яких методик психолог в системі ОВС проводить професійно-психологічний відбір?
3. Основні напрямки роботи психолога в пенітенціарній системі
4. Які найбільш розповсюджені причини суїцидів серед співробітників силових структур?

Підготувати реферат за темою:

1. Актуальні проблеми психо-профілактичної роботи в системі органів внутрішніх справ України
2. Перспективи й тенденції психологічного дослідження інформаційної компетентності слідчих
3. Психологічна готовність працівників міліції до професійної діяльності як проблема юридичної психології
4. Професійно-правова свідомість курсантів та студентів ВНЗ МВС як елемент готовності до стресових умов праці

Література: [43,44,61,62,75,24,35].

Семінарське заняття № 6.

ТЕМА 6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В ПРАКТИЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ПСИХІАТРИЧНОЇ ДОПОМОГИ.

(2 години)

Питання для самоконтролю:

1. Особиста відповідальність в різних напрямках практичної психології
2. Дисциплінарна відповідальність психолога
3. Цивільно-правова (майнова) відповідальність
4. Адміністративна відповідальність
5. Кримінальна відповідальність

6. Назвіть обставини, які пояснюють взаємозв'язок психіатрії і права. Які документи становлять законодавче забезпечення психіатрії?
7. Назвіть та охарактеризуйте принципи надання психіатричної допомоги.
8. У чому полягає добровільність звернення за наданням психіатричної допомоги?
9. Охарактеризуйте державні гарантії у галузі психіатрії.
10. Проаналізуйте психіатричний огляд як один з видів психіатричної допомоги.
11. У чому полягають організаційно-правові особливості стаціонарної психіатричної допомоги?
12. Проаналізуйте правовий статус лікаря-психіатра.

Література: [1,78,79,80,10,11,81,14,82-85].

Питання для самоконтролю

1. Проаналізувати Загальну декларація прав людини (прийнята й проголошена Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 10 грудня 1948).
2. Проаналізувати Конвенцію ООН про права дитини (прийнята та відкрита для підписання та приєднання резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї від 20 листопада 1989 року, набула чинності для України з 27 червня 1991 року).
3. Проаналізувати Етичний кодекс психолога (прийнятий на I Установчому з'їзді Товариства психологів України 18 грудня 1990 р.).
4. Охарактеризувати Положення про психологічну службу. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.05.99 № 127, 03.05.1999р. № 127
5. Проаналізувати Європейську соціальна хартія від 18 жовтня 1961 року. Прийнята Радою Європи в Турині. Вступила в силу 26 лютого 1965року.
6. Проаналізувати Декларацію прав дитини від 20 листопада 1959р.
7. Охарактеризувати Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи.
8. Статус фахівців психологічної служби

9. Порядок створення навчально-методичних кабінетів (центрів) психологічної служби системи освіти
10. Уведення посад фахівців психологічної служби у навчальні заклади
11. Тривалість робочого тижня психолога
12. Оплата праці психолога
13. Тривалість щорічної основної відпустки психолога
14. Атестація фахівців психологічної служби
15. Підвищення кваліфікації психолога
16. Планування, звітність, документація психолога
17. Організація діяльності психологічної служби у ДНЗ
18. Документація практичного психолога дошкільного навчального закладу
19. Основні напрями діяльності практичних психологів в школі
20. Нормативно – правове регулювання їх діяльності та документація психолога в загальноосвітній школі
21. Історія становлення психологічної служби в системі ВНЗ
22. Теоретико- методологічне обґрунтування діяльності психологічної служби у ВНЗ
23. Нормативно – правове регулювання діяльності та документація психолога в ВНЗ
24. Законодавчі акти, які стосуються діяльності психологів у структурі ДСНС
25. Суть та зміст психологічного захисту у ДСНС
26. Основні стани людини, яка стала жертвою надзвичайної ситуації.
27. Психологічні наслідки кризової ситуації
28. Основні принципи надання психологічної допомоги у ДСНС
29. Предмет та задачі медичної психології. Історія розвитку медичної психології.
30. Сучасний стан медико-психологічної служби в Україні та у світі

31. Основи організації медико-психологічної допомоги в Україні. Місце медичного психолога в структурі надання медичної допомоги населенню.
32. Перспективи розвитку медико-психологічної служби в Україні
33. Організація роботи медичного психолога в стаціонарних та амбулаторних лікувально-профілактичних установах.
34. Структура та організація кабінету медичного психолога
35. Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні
36. Проаналізувати Закон України «Про психіатричну допомогу»
37. Нормативно-правове регулювання діяльності психологів у пенітенціарній службі
38. Організацію соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими
39. Посадові обов'язки психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора
40. Аналіз нормативних актів, які регулюють роботу психолога у Збройних силах України
41. Нормативні акти, які регламентують діяльність психолога та психологічне забезпечення в органах внутрішніх справ України та навчальних закладах МВС України
42. Правові, організаційні і фінансові основи судово-експертної діяльності
43. Кваліфікаційні класи судових експертів та відповідні їм ранги
44. Діяльність психолога в проведенні судової експертизи.
45. Відповідальність за незаконне проведення дослідів над людиною
46. Відповідальність доведення до самогубства
47. Загальні питання юридичного забезпечення психіатрії
48. Види і порядок надання психіатричної допомоги
49. Особиста відповідальність в різних напрямках практичної психології
50. Дисциплінарна відповідальність психолога
51. Цивільно-правова (майнова) відповідальність

- 52.Адміністративна відповідальність
- 53.Кримінальна відповідальність
- 54.Назвіть обставини, які пояснюють взаємозв'язок психіатрії і права. Які документи становлять законодавче забезпечення психіатрії?
- 55.Назвіть та охарактеризуйте принципи надання психіатричної допомоги.
- 56.У чому полягає добровільність звернення за наданням психіатричної допомоги?
- 57.Охарактеризуйте державні гарантії у галузі психіатрії.
- 58.Проаналізуйте психіатричний огляд як один з видів психіатричної допомоги.
- 59.У чому полягають організаційно-правові особливості стаціонарної психіатричної допомоги?
- 60.Проаналізуйте правовий статус лікаря-психіатра.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання роботи студентів на семінарському занятті:

- оцінка “ВІДМІННО” — студент повно і всебічно розкриває тему, що виноситься для самостійного опрацювання, вільно опонує термінологією, демонструє глибокі знання використаної при підготовці літератури, має власну точку зору, під час щодо питання, яке стало темою заняття та може довести свою точку зору, під час відповіді логічно та послідовно викладає вивчений матеріал та в змозі вільно та професійно вести дискусію;
- оцінку “ДОБРЕ” студент отримує за умов, що викладені вище, але є деякі упущення при висвітленні матеріалу, трапляються не точні твердження, які не підкріплені нормативними чи іншими доказами;
- оцінку “ЗАДОВІЛЬНО” студент отримує, якщо розкрив питання в загальних рисах, розуміє суть питання, намагається робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки, матеріал не викладає самостійно, відсутня логіка його викладання;
- оцінку “НЕЗАДОВІЛЬНО” студент отримує у разі, якщо не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, не розуміє суті питання, а як наслідок не може зробити висновки.

При цьому, кількість балів відповідає оцінці:

1-59 – «незадовільно»;	75 – 89 – «добре»;
60-74 – «задовільно»;	90 – 100 – «відмінно».

Шкала відповідності

За національною шкалою	За шкалою академії
Відмінно	90-100
Добре	85-89
	75-84
Задовільно	65-74
	60-64
Незадовільно	35-59

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України від 28 червня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Європейська соціальна хартія від 18 жовтня 1961 року. Прийнята Радою Європи в Турині. Вступила в силу 26 лютого 1965 року.
3. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959 року.
4. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959р.
5. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959р.
6. Декларація прав людини. від 10 грудня 1948 р.
7. Конвенція про права дитини від 2 вересня 1990 року.
8. Конвенція про права дитини від 2.09.1990р.
9. Конвенція про права дитини від 2.09.1990р.
10. Кримінальний кодекс України (КК України) від 05.04.2001 № 2341-III (Редакція станом на 02.11.2016)
11. «Кримінальний процесуальний кодекс України» Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 13.04.2012 р. № 4651-VI, поточна редакція від 22.08.2014 р.
12. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
13. Закон Верховної Ради України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 р. № 4038-XII, поточна редакція від 19.11.2012.
14. Закон України "Про інформацію" від 2 жовтня 1992 р.
15. Закон України "Про охорону дитинства" від 26 квітня 2001 року.
16. Закон України "Про психіатричну допомогу" від 22 лютого 2000 р.
17. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 № 2628-III.
18. Закон України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999 р.651-XIV.
19. Закон України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-XII.
20. Закон України «Про освіту» від 23.05.1991 р. (Редакція від 19.02.2016)
21. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 р.2402-III.
22. «Положення про психологічну службу системи освіти України» Затверджене Наказом Міністра освіти України 03.05.1999 р. № 127 (у

- редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 02.07.2009 № 616) та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.07.2009 за 687/16703.Збірник нормативно-правових документів психологічної служби освіти України / Упоряд. В. Г. Панок, І. І. Цушко. — К.: Ніка-Центр, 2004. — 340 с.
23. Бандурка О. М. Основи психології і педагогіки [Текст]: підручник /О.М.Бандурка, В.О.Тюріна, О.І.Федоренко.–Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003.–336 с.
 24. Барко В.І. Психологія управління персоналом органів внутрішніх справ (протипний підхід) / В.І. Барко. – К.: Ніка-Центр, 2003. – 448 с.
 25. Бедь В. В. Юридична психологія: Навч. посіб. - 2-ге вид., доп. і переробл. - К.: МАУП, 2004. - 436 с.
 26. Бедь В.В. Юридична психологія: Навчальний посібник. - Львів: "Новий Світ-2000", К.: "Каравела"; 2002. - 376 с.
 27. Варій М. Й.Основи психології і педагогіки [Текст]: навч. посіб. /Мирон Йосипович Варій, В.Л.Ортинський.–Рек. МОН.–К.: ЦУЛ, 2007.–376 с.
 28. Вітенко І. С. Основи психології. Основипедагогіки [Текст]: навч.-метод. посібник /І.С.Вітенко, А.С.Борисюк, Т.І.Вітенко.–2-ге вид.–Чернівці:Книги-XXI, 2009.–200 с.
 29. Дружинин В.Н. Экспериментальная психология: Учебник для вузов / В.Н. Дружинин. – [2-е изд.]. – СПб.: Питер, 2006. 320 с.: ил. – (Серия «Учебник нового вуза») - 320 с.
 30. Етичний кодекс практичного психолога.
 31. Етичний кодекс психолога (прийнятий на І установчому з'їзді Товариства психологів України 20.12.1990 в м. Києві).
 32. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи.
 33. Жуков С.М., Жукова Т.В. Історія психології: Навчальний посібник / С.М. Жуков, Т.В. Жукова. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224с.

34. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України / Упоряд. В. Г. Панок, І. І. Цушко, А. Г. Обухівська. — К.: Ніка-Центр, 2005. — 436 с. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України: 2005/06 навчальний рік/Упоряд. В. Г. Панок, І. І. Цушко, А. Г. Обухівська. — К.: Ніка-Центр, 2006. — 224 с.
35. Інструкції та положення МВС України від 28.07.2004 р. № 842.
36. Костицкий М.В. Судебно-психологическая экспертиза / М.В. Костицкий. — Львов, Изд. при Львовском гос. ун-те Издательского объединения «Вища школа», 1987. — 142 с.
37. Лист Міністерства освіти і науки України від 27.08.2000 № 1/9-352 «Про планування діяльності, ведення документації і звітності усіх ланок психологічної служби системи освіти України».
38. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 26.09.2012 № 1/9 -683 «Щодо розподілу робочого часу у практичних психологів та соціальних педагогів».
39. Медведєв В.С. Вітчизняна юридична психологія: віхи становлення / В.С. Медведєв // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. — К.: КІВС, «МП Леся», 2002. — с. 271 – 276.
40. Медицинская и судебная психология: Кур лекций [Учебное пособие] / Под ред. Т.Б. Дмитриевой, Ф.С. Сафуанова. — [3-е изд.] — М.: Генезис, 2009. — 606 с.
41. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология: Учебное пособие / В.Д. Менделевич. — [5-е изд.] — М.: МЕДпресс-информ, 2005. — 423 с.
42. Наказ Адміністрації Держкордонслужби «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення професійно-психологічного відбору кандидатів для проходження військової

служби за контрактом у Державній прикордонній службі України» від 15.05.2009 р. № 354.

43. Наказ Адміністрації Держкордонслужби «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення професійно-психологічного відбору кандидатів для проходження військової служби за контрактом на посадах солдатів (матросів), сержантів і старшин у Державній прикордонній службі України» від 15.06.2006 р. № 457.
44. Наказ Адміністрації Держкордонслужби «Про затвердження Положення про організацію психологічного забезпечення діяльності Державної прикордонної служби України» від 06.10.2008 р. № 829.
45. Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань «Про затвердження Положення про психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора» від 5 червня 2007 року № 145
46. Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань «Положення про психологічну службу установ покарання» від 17.03.2000 р. № 33
47. Наказ МВС України і МОЗ України "Про затвердження Інструкції про порядок організації охорони приміщень і територій відділень судово-психіатричної експертизи та режиму тримання осіб, які перебувають під вартою і направлені на судово-психіатричну експертизу" від 04.11.1996 р.
48. Наказ Мін'юст України «Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень» від 08.10.1998 р. № 53/5.
49. Наказ Мін'юст України «Про організацію соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими» від 04.11.2013 р. № 2300/5

50. Наказ Міноборони України «Про затвердження Інструкції з організації професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України» від 15.05.2012 р. № 325.
51. Наказ Міноборони України «Про затвердження Інструкції з організації та проведення професійного психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів» від 09.07.2009 р. № 355.
52. Наказ Міноборони України «Про затвердження Інструкції про порядок оцінки морально-психологічного стану особового складу в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України» від 21.05.2013 р. № 335.
53. Наказ МНС України «Про затвердження Інструкції з організації психологічного забезпечення службової діяльності аварійно-рятувальних служб» від 23.02.2004 р. № 89
54. Наказ МОЗ України "Про затвердження Інструкції про проведення обов'язкових попередніх і періодичних психіатричних оглядів" від 01.02.2002 р.
55. Наказ МОЗ України "Про затвердження Порядку про застосування примусових заходів медичного характеру до осіб, які хворіють на психічні розлади і вчинили суспільно небезпечні діяння, у психіатричній лікарні із суворим наглядом" від 08.10.2001 р.;
56. Наказ МОЗ України "Про затвердження Порядку проведення судово-психіатричної експертизи" від 08.10.2001 р.
57. Наказ МОЗ України «Порядок надання психологічної підтримки постраждалим при надзвичайній ситуації» від 16.06.2014 р. № 398
58. Наказ МОЗ України, МНС України (з 2005 р.) «Про затвердження Положення про міжвідомчу комісію з питань утворення та функціонування центрів медико-психологічної реабілітації» від 09.11.2009 р. № 816/734.

59. Наказ МОЗ України, МНС України «Про затвердження Положення про медико-психологічну реабілітацію рятувальників аварійно-рятувальних служб та осіб, що постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і Положення про центри медико-психологічної реабілітації» від 14.05.2001 р. № 180/115
60. Наказ МОН «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів» № 665 від 01.06.2013.
61. Наказ Служби безпеки України «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення професійно-психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах Служби безпеки України» від 01.03.2012 р. № 79.
62. Наказ Служби безпеки України «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення психологічного дослідження» від 21.10.2010 р. № 540.
63. Наказ Управління державної охорони «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення професійно-психологічного відбору кадрів в Управлінні державної охорони України» від 09.08.2010 р. № 349.
64. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України.-4-те вид., переробл. та доповн. / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хаврюнюка.- К.: Юридична думка, 2007.
65. Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19 листопада 1992 року.
66. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. - К.: Каравела, 2008. - 352 с.
67. Положення МОЗ України «Положення про кваліфікаційні класи лікарів – судово-психіатричних експертів та психологів – судових

- експертів» від 31.10.1995 № 199. Із змінами, Наказ МОЗ № 168 від 17.07.2000.
68. Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 20.01.2001 № 330.
 69. Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 19.10.2001 № 691.
 70. Положення про психологічну службу в системі освіти України
 71. Положення про психологічну службу системи освіти України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 03.05.1999 № 127 (у редакції наказу МОН України від 02.07.2009 № 616).
 72. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну пенітенціарну службу України» від 02.07.2014 р. № 225
 73. Практична психології в системі освіти: Питання організації та методики / За ред. В.Г. Панка. – К.: Либідь, 1995. – 204 с.
 74. Синьов В. М. Військова педагогіка, виховна та соціальна робота в підрозділах ВВ МВС / за заг. ред. акад. АПН України, засл. юриста України В. М. Синьова. – К. : МП «Леся», 2009. – 384 с.
 75. Синьов В. М. Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / В. М. Синьов, Г. О. Радов, В. І. Кривуша та ін. – К. : МП «Леся», 1997. – 272 с.
 76. Скоков С.І. Психологічна служба в установах кримінально-виконавчої системи України / С.І. Скоков // Практична психологія і соціальна робота – 2002. - № 6. – С. 54 – 58.
 77. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - 152 с.

Додаткова

78. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII.
79. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. №8073-X.
80. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. №1618-IV.
81. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI.
82. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про захист персональних даних» від 2 червня 2011 р. №3454-VI.
83. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 р. № 3206-VI.
84. Закон України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 р. №2297-VI.
85. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII.
86. Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003 р. № 966
87. Інструкції та положення МВС України від 28.07.2004 р. № 842.
88. Коломінський Н.Л. Методологічні засади професійної підготовки практичного психолога // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. –№4. С.12-13.
89. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009: 2010»
90. Основи практичної психології / Під кер. Панка В.Г., К.: „Либідь”, 2003.
91. Радчук Г.К., Андрійчук І.П. Підготовка особистості майбутніх практичних психологів // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. –№4.